

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΥΧΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Άδειας
3624

• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 139 • 13ος ΧΡΟΝΟΣ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2004

• MONTHLY EDITION • NR. 139 • 13th YEAR • SEPTEMBER 2004

ΑΡΧΗ

Εργατοϋπαλληλικό
Κέντρο
Αθηνών

E-mail: eka@otenet.gr

Σύστημα καταχώρισης και αξιολόγησης χημικών προϊόντων REACH

Τη συνεργασία Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Κοινοβουλίου για την προπαρασκευή του νέου συστήματος REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals - Καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών προϊόντων) ανακοίνωσε ο Ολλανδός Γραμματέας για θέματα Περιβάλλοντος, κατά την παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Ολλανδικής προεδρίας για το περιβάλλον στην αρμόδια Επιτροπή του Κοινοβουλίου.

Το REACH είναι ένα ενιαίο σύστημα για την καταγραφή, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών προϊόντων στην ΕΕ. Στόχος του νέου ρυθμιστικού πλαισίου που προτείνει η Επιτροπή είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, καθώς και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας.

Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, οι επιχειρήσεις που παράγουν ή εισάγουν μια χημική ουσία, σε ποσότητα μεγαλύτερη του ενός τόνου ανά έτος, θα είναι υποχρεωμένες να την καταχωρούν σε μια κεντρική βάση δεδομένων, να αξιολογούν τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση της και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια του προϊόντος στην αγορά.

Συγκεκριμένα, τα χημικά προϊόντα θα καταχωρούνται σε μια βάση δεδομένων, την οποία θα διαχειρίζεται ο νέος Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων, με πληροφορίες σχετικά με τις ιδιότητες, τις χρήσεις και τους ασφαλείς τρόπους χειρισμού αυτών των προϊόντων. Στη συνέχεια, οι πληροφορίες θα διαβιβάζονται στους φορείς που χρησιμοποιούν τα χημικά προϊόντα στην παραγωγική τους διαδικασία, σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, ώστε να εξασφαλίζεται υπεύθυνα και ασφαλής χρήση για τους εργαζόμενους, τους καταναλωτές και το περιβάλλον.

Η αξιολόγηση των προϊόντων θα γίνεται σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση αφορά στον περιορισμό των δοκιμών σε ζώα, επιβάλλοντας την από κοινού χρήση δεδομένων που προκύπτουν από τέτοιες δοκιμές και ενθαρρύνοντας τις εναλλακτικές πηγές πληροφόρησης. Στη δεύτερη φάση, στον έλεγχο ποιότητας και συμμόρφωσης, θα αξιολογούνται οι κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον. Εάν διαπιστώνεται πως η χρήση των ουσιών έχει σοβαρές και μη αναστρέψιμες επιδράσεις στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, θα απαιτείται χορήγηση άδειας από την Επιτροπή για συγκεκριμένες χρήσεις.

Όσον αφορά στην ανταγωνιστικότητα της χημικής βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το σύστημα REACH περιλαμβάνει κίνητρα για την έρευνα και την καινοτομία, όπως:

- αύξηση του ποσοτικού ορίου για την καταχώριση ουσιών που προορίζονται για επιστημονική έρευνα,
- παράταση της δοκιμαστικής περιόδου και
- απλοποίηση του κανονισμού για τους μεταγενέστερους χρήστες.

Το σύστημα REACH αποτελεί παράδειγμα συμμετοχικής χάραξης πολιτικής. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς συνεργάστηκαν για το σχεδιασμό του, και στη συνέχεια η Επιτροπή έθεσε τον προτεινόμενο κανονισμό σε ανοιχτή διαβούλευση στο Διαδίκτυο. Στη διαβούλευση ανταποκρίθηκαν περίπου 6.000 ενώσεις βιομηχανιών, μεμονωμένες εταιρείες, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις για το περιβάλλον και τα δικαιώματα των ζώων, μεμονωμένοι εργαζόμενοι και καταναλωτές από κράτη μέλη και χώρες εκτός της ΕΕ. Τα σχόλια οδήγησαν σε τροποποιήσεις για τη μείωση του κόστους και την ενίσχυση της λειτουργικότητας του νέου συστήματος.

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

• Σύστημα καταχώρισης και αξιολόγησης χημικών προϊόντων REACH • Οικοδομώντας την Ασφάλεια • Πρωτόκολλο Κιότο

IN THIS ISSUE

• System REACH • Building up Safety • Kyoto Protocol

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 18-22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2004

ΟΙΚΟΔΟΜΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Έφθασε η στιγμή
να πράξουμε περισσότερο

Αυτό το **ΕΤΟΣ** εκατοντάδες
χιλιάδες εργαζόμενοι θα
τραυματιστούν σε ολόκληρη
την Ευρώπη, πολλοί από αυτούς
σοβαρά. Εκατοντάδες άλλοι
θα χάσουν τη ζωή τους σε
θανατηφόρο ατύχημα.

Μια **ΕΒΔΟΜΑΔΑ**
μπορεί να κάνει τη διαφορά.
Κι αυτό θα συμβεί από 18
έως 22 Οκτωβρίου 2004, στη
μεγαλύτερη αυτού του είδους
εκδήλωση για την Ασφάλεια
και την Υγεία.

Έφθασε η δική σας **ΜΕΡΑ**. Είτε
είστε κατασκευαστική επιχείρηση,
πελάτης, αρχιτέκτονας, εργάτης
οικοδομών, ή προμηθευτής, η
δική σας συμμετοχή σε αυτή την
εβδομάδα μπορεί να σώσει ζωές,
να αποτρέψει τον πόνο, και ακόμα
να συμβάλει στην εξοικονόμηση
χρημάτων.

<http://ew2004.osha.eu.int>

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΙΟΤΟ - Η ΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Η απόφαση της ρωσικής κυβέρνησης να προωθήσει στη ρωσική βουλή την επικύρωση του πρωτοκόλλου του Κιότο, και εφ' όσον αυτό συμβεί, σηματοδοτεί μια νέα φάση στην προσπάθεια εφαρμογής του πρωτοκόλλου ενώ επανενεργοποιεί την διεθνή συνεργασία για τον περιορισμό των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου.

Πρόκειται για έξι αέρια με κυριώτερο το διοξείδιο του άνθρακα, η περιεκτικότητα του οποίου αυξάνεται στην ατμόσφαιρα ακθώς από τα 280 μέρη ανά εκατομμύριο, περιεκτικότητα που είχε μείνει σταθερή τα τελευταία χίλια χρόνια, έχουμε φθάσει σήμερα στα 370 μέρη ανά εκατομμύριο. Οι εκτιμήσεις για τα επόμενα χρόνια είναι πολύ ανησυχητικές.

Στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο, 29 βιομηχανικές χώρες και η Ρωσία πρέπει να προτρέψουν την βιομηχανία, τις τοπικές αρχές και τους καταναλωτές προκειμένου να αναλάβουν δράση στην κατεύθυνση της υλοποίησης του πρωτοκόλλου. Ανάμεσα στις δράσεις συγκαταλέγεται η στροφή προς τις καθαρές τεχνολογίες, που αναμένεται να κυριαρχήσουν στην παγκόσμια οικονομία τον 21^ο αιώνα.

Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει θεσμοθετημένα όρια εκπομπών για 36 βιομηχανικές χώρες. Οι χώρες αυτές θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές τους ως προς τα 6 αέρια του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 5% κατά το διάστημα 2008-2012 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Η πρώτη πενταετία αποτελεί το πρώτο βήμα.

Αν και για τις αναπτυσσόμενες χώρες το πρωτόκολλο δεν προβλέπει ειδικά όρια εκπομπών, οι χώρες αυτές δεσμεύονται από τη Σύμβαση για την Κλιματική Αλλαγή του 1992, προκειμένου να πάρουν μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών τους. Η θέση σε ισχύ του πρωτοκόλλου του Κιότο θα βοηθήσει αυτές τις χώρες να προχωρήσουν προς την υλοποίηση των στόχων τους. Παράλληλα, θα ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία στα ακόλουθα:

- «Εμπόριο εκπομπών» (*Trade Emissions*) που δίδει τη δυνατότητα στις βιομηχανικές χώρες να πωλούν και να αγοράζουν και να πωλούν δικαιώματα εκπομπών μεταξύ τους. Πρόκειται για μια προσέγγιση με προσανατολισμό προς την οικονομία της αγοράς που αναμένεται να αυξήσει την αποτελεσματικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της διαδικασίας μείωσης των εκπομπών.
- Μηχανισμός «καθαρής» ανάπτυξης (*Clean Development Mechanism*), μέσω του οποίου οι βιομηχανικές χώρες μπορούν να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω της χρηματοδότησης σχεδίων μείωσης των εκπομπών στις αναπτυσσόμενες χώρες, πιστώνοντας αυτή τη συμβολή στο πρωτόκολλο του Κιότο.
- Προγράμματα συνεργασίας στο πλαίσιο του συστήματος (*Joint Implementation*), όπου μία ανεπτυγμένη χώρα μπορεί να χρηματοδοτήσει την μείωση των εκπομπών σε μία άλλη ανεπτυγμένη χώρα.
- Το ταμείο συμμόρφωσης με το πρωτόκολλο του Κιότο (*Kyoto Protocol Adaptation Fund*), που δημιουργήθηκε το 2001, και το οποίο βοηθά τις

αναπτυσσόμενες χώρες να προβλέψουν και να προστατευθούν από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Προκειμένου να τεθεί σε ισχύ το πρωτόκολλο του Κιότο, θα πρέπει να επικυρωθεί από τα 55 μέρη της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των ανεπτυγμένων χωρών των οποίων οι εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα το έτος 1990 υπερέβαιναν το 55% των συνολικών εκπομπών αυτής της ομάδας. Με τις ΗΠΑ που παράγουν το 36% των εκπομπών και δεν προτίθενται να συμμορφωθούν το όριο μπορεί να καλυφθεί μόνο με τη συμμετοχή της Ρωσίας που εκπέμπει το 17%. Το πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ 90 μέρες αφού η Ρωσία καταθέσει στον ΟΗΕ το σχετικό έγγραφο επικύρωσης.

Το πρωτόκολλο πέραν των στόχων που θέτει ενθαρρύνει τις Κυβερνήσεις να συνεργασθούν μεταξύ τους για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης, την αναδιάρθρωση των τομέων ενέργειας και μεταφορών, την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, τη μείωση ακατάλληλων φορολογικών μέτρων και των ατελειών της αγοράς, τον περιορισμό των εκπομπών μεθανίου από την διαχείριση των απορριμμάτων και ενεργειακών συστημάτων και την διαχείριση των «καταβροθών» διοξειδίου του άνθρακα όπως τα δάση, οι καλλιέργειες και τα λιβάδια.

Οι επιμέρους στόχοι του πρωτοκόλλου προβλέπουν 8% μείωση για την Ελβετία, την Ε.Ε. και τις περισσότερες εκ των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, 6% για τον Καναδά, την Ουγγαρία, την Ιαπωνία και την Πολωνία. Η Ρωσία, η Νέα Ζηλανδία και η Ουκρανία θα πρέπει να σταθεροποιήσουν τις εκπομπές τους, ενώ η Νορβηγία μπορεί να τις αυξήσει κατά 1% και η Ισλανδία κατά 10%. Οι ΗΠΑ και η Αυστραλία, που αρχικά είχαν αντιστοίχως 7% μείωση και 10% αύξηση, έχουν αμφότερες δηλώσει ότι δεν προτίθενται να επικυρώσουν το πρωτόκολλο.

Οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων θα συζητήσουν τις προοπτικές τους για την τήρηση του πρωτοκόλλου του Κιότο και άλλα ζητήματα που άπτονται της κλιματικής αλλαγής στο Μπουένος Αϊρες από 6-17 Δεκεμβρίου στην 10^η σύνοδο της διάσκεψης της Σύμβασης των μερών (COP 10). Εντός του 2005 αναμένεται να συζητηθούν τα θέματα για μετά το 2012.

Ελλάδα

Σ' ότι αφορά στη χώρα μας αν και στόχος του πρωτοκόλλου είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 5,2%, στο πλαίσιο του καταμερισμού των επιμέρους υποχρεώσεων ανάμεσα στα κράτη, η Ελλάδα επέτυχε να της επιτραπεί αύξηση των εκπομπών της έως και 25% για τον ίδιο χρονικό ορίζοντα. Σύμφωνα όμως με πρόσφατα στοιχεία, στο διάστημα 1990-2002 οι εγχώριες εκπομπές αερίων αυξήθηκαν ήδη κατά 26,5%, ενώ, όπως προβλέπει το Εθνικό Αστεροσκοπείο, χωρίς την άμεση λήψη μέτρων έως το 2010 θα σκαρφαλώσουν στο +35,8%.

Είναι επομένως αναγκαία η άμεση αντιμετώπιση του ζητήματος των εκπομπών και της συμμόρφωσης της χώρας μας με το πρωτόκολλο του Κιότο.

Οικοδομώντας την ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει, οι οικοδομικές εργασίες εξακολουθούν να συγκαταλέγονται στα πιο επικίνδυνα επαγγέλματα. Επιπροσθέτως των κινδύνων θανάτου και τραυματισμού σημειώνονται τα εξής:

- τα μυοσκελετικά προβλήματα υπερβαίνουν σημαντικά τον μέσο όρο των άλλων βιομηχανικών κλάδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σχεδόν έναν στους δύο εργαζόμενους στον συγκεκριμένο τομέα να αναφέρει πόνο στην πλάτη,
- οι εργάτες στις κατασκευές είναι επίσης σε μεγάλο βαθμό εκτεθειμένοι σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ των οποίων ισχυροί καρκινογόνοι παράγοντες όπως ο αμίαντος,
- στην πραγματικότητα, εκατομμύρια εργάτες σε κατασκευαστικά έργα στην Ευρώπη έχουν πολλαπλές πιθανότητες να παρουσιάσουν περισσότερα προβλήματα υγείας που συνδέονται με την εργασία, συγκριτικά με τους εργαζόμενους σε άλλους τομείς.

Το κόστος σε όρους ανθρώπινου πόνου και δυστυχίας είναι προφανές, αλλά το οικονομικό κόστος, στο οποίο περιλαμβάνονται η απώλεια του χρόνου και τα ιατρικά έξοδα, είναι εξίσου επιβλαβές και φθάνει μέχρι το 8.5% των συνολικών δαπανών ενός κατασκευαστικού έργου.

Έφθασε η στιγμή για περισσότερη δράση!

Κατά τη διάρκεια της εφετινής ευρωπαϊκής εβδομάδας για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία δεν θα επισημανθούν μόνον οι κίνδυνοι που αφορούν τον τομέα των κατασκευαστικών έργων σε περισσότερες από 30 χώρες, αλλά και οι δοκιμασμένες πρακτικές λύσεις.

Η εκστρατεία, η οποία διοργανώνεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, περιλαμβάνει:

- πολύγλωσσο υλικό πληροφόρησης και ιστοθέσεις, καθώς και αφίσες, φυλλάδια και άλλα υλικά με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με βασικά θέματα,
- σε κάθε χώρα, υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο από το δίκτυο εστιακών πόλων του οργανισμού, με στόχο τη στήριξη των οργανώσεων για την προώθηση βασικών μηνυμάτων και την ανάληψη πρωτοβουλιών καλής πρακτικής. Οι προηγούμενες εκστρατείες σχετικά με άλλα θέματα

έγιναν η αφορμή για χιλιάδες εκδηλώσεις,

- ειδικές εκδηλώσεις, όπως συνέδρια, σεμινάρια και βραβεία καλής πρακτικής.

Συμμετάσχετε κι εσείς - υπογράψτε τη χάρτα!

Ενταχθείτε τώρα κι εσείς στην εκστρατεία και μαζί θα χτίσουμε ένα ασφαλέστερο, υγιέστερο και λαμπρότερο μέλλον για τις επιχειρήσεις στον τομέα των κατασκευαστικών έργων. Παρακάτω θα δείτε πώς.

- Πηγαίνετε στην ειδική ιστοθέση του οργανισμού στη διεύθυνση <http://ew2004.osha.eu.int> που αφορά την ευρωπαϊκή εβδομάδα 2004. Στην ιστοθέση αυτή θα βρείτε πολύτιμες πληροφορίες για την Υγεία και την Ασφάλεια στον τομέα των κατασκευαστικών έργων με παραδείγματα καλής πρακτικής, μελέτες, κανονιστικές διατάξεις και πολλά άλλα.
- Υπογράψτε τη χάρτα της εκστρατείας για την ευρωπαϊκή εβδομάδα που διατίθεται μέσω άμεσης ηλεκτρονικής πρόσβασης και δείξτε τη δέσμευσή σας για τη βελτίωση της Ασφάλειας και της Υγείας στον οικοδομικό τομέα.
- Επικοινωνήστε με τον εστιακό πόλο του οργανισμού στη χώρα σας για να λάβετε το φάκελο της εκστρατείας και υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο.

Εθνικά κέντρα επικοινωνίας στην περιοχή σας

Για να σας σταλεί ο φάκελος της εκστρατείας, επικοινωνήστε με τον εστιακό πόλο του οργανισμού στη χώρα σας:

ΕΛΛΑΔΑ

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας

Κέντρο Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (ΚΥΑΕ) - Εθνικός εστιακός πόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, κ. Ελισσάβητ Γαλανοπούλου και κ. Ματίνα Πισιμίση

Πειραιώς 40, GR-Αθήνα 101 82

Τηλ.: (30) 21 03 21 41 47, Φαξ.: (30) 21 03 21 41 97

E-mail: kyae@otenet.gr

URL: <http://www.ypergka.gr/> ή <http://gr.osha.eu.int/>